

เอมอร เลิศสำราญ 2552: ระบบการผลิตเพื่อการส่งออกของส้มโอในเขตจังหวัด
นครปฐม ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาพืชสวน ภาควิชา
พืชสวน ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์วศิวรรณ วาณิชกุล, Dr.agr.
400 หน้า

ศึกษาระบบการผลิตเพื่อการส่งออกของส้มโอในเขตจังหวัดนครปฐม รวมทั้งวิเคราะห์หา
รูปแบบการผลิตส้มโอเพื่อการส่งออกที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ
ในระบบการผลิตให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของตลาดส่งออก และศึกษาด้านทุนและ
ผลตอบแทนทางการเงิน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอเพื่อการส่งออกมีประสบการณ์ในการผลิต
ส้มโอกว่า 10 ปี พื้นที่ในการทำสวนส้มโออยู่ระหว่าง 6-10 ไร่ แรงงานที่ใช้เป็นแรงงาน
ภายในครอบครัวร่วมกับแรงงานจ้าง รูปแบบสวนส้มโอเป็นการปลูกแบบการขกแปลงปลูกแบบมี
ร่องระบายน้ำ พันธุ์ส้มโอที่ปลูกเพื่อการส่งออก คือ พันธุ์ทองดี ระยะปลูก ประมาณ 6×8 เมตร
นิยมปลูกไม้ผลชนิดอื่นแซมระหว่างแถวส้มโอ ให้น้ำโดยใช้เรือเดินไปตามร่องน้ำ ให้น้ำปุ๋ยเคมี
เดือนละครั้ง ส่วนปุ๋ยอินทรีย์ให้ปีละครั้ง โรคและแมลงที่พบเป็นปัญหามากที่สุด ได้แก่
โรครากเน่าโคนเน่า เพลี้ยไฟ และแมลงวันทอง การเก็บเกี่ยวผลส้มโอพิจารณาจากสีผิวและต่อม
น้ำมันที่ผิวผล จำหน่ายโดยการนำส้มโอไปส่งด้วยตนเองที่จุดรวบรวมผลิตเพื่อส่งออก ส้มโอที่
เกษตรกรจำหน่ายเพื่อการส่งออกจากที่ผลิตได้ ร้อยละ 71-80 ส้มโอที่มีคุณภาพในระดับที่ส่งออก
ได้ ช่วงส้มปีร้อยละ 60-70 ในช่วงส้มทะวาย ร้อยละ 50-60 จากปริมาณส้มโอที่ผลิตได้ทั้งหมด
จากการวิเคราะห์ระบบการผลิตในปัจจุบันและเสนอแนวทางการผลิต คือ ควรมีการห่อผลส้มโอ
เพื่อป้องกันแมลง เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ในทางกลับกันควรลด
ปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลง นอกจากนี้มีผลการวิเคราะห์ SWOT ของระบบการผลิตส้มโอเพื่อการ
ส่งออก รวมทั้งนำเสนอการผลิตส้มโอเพื่อการส่งออกอย่างถูกต้องและเหมาะสม (Good
Agriculture Practice (GAP)) เมื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตส้มโอเพื่อการ
ส่งออกขนาด 10 ไร่ ในช่วงอายุปลูก 1-20 ปี วิเคราะห์ในกรณีที่ไม่ได้มีการกู้ยืมเงินมาลงทุน
กำหนดอัตราคิดลด ร้อยละ 4 ต่อปี สามารถหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ได้เท่ากับ 1,740,694.23
บาท อัตราส่วนระหว่างรายได้ต่อรายจ่าย (B/C ratio) เท่ากับ 1.23 และอัตราผลตอบแทนของการ
ลงทุน (IRR) ได้เท่ากับ ร้อยละ 32.30 จากการวิเคราะห์ แสดงว่า การผลิตส้มโอเพื่อการส่งออกมี
ความคุ้มค่าในการลงทุน